

Datum: 4 april 2024
Onderwerp: Informatiebeveiliging & Privacy / Collegeverklaring ENSIA 2023
Ons kenmerk: -

Geachte heer, mevrouw,

Gemeenten hebben een belangrijke taak en verantwoordelijkheid als het gaat om het op orde hebben van informatiebeveiliging en het beschermen van privacy. Vanuit wet- en regelgeving (Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en wetten op de basisregistraties) moet de gemeente zich regelmatig verantwoorden over het correct en veilig gebruik van (persoons)gegevens en systemen.

Om te voorkomen dat er heel verschillende verantwoordingsmethodieken ontstaan, is de ENSIA¹ opgezet. Inmiddels verloopt de verantwoording van zeven informatiestelsels via ENSIA:

- Basisregistratie Personen (BRP)
- Paspoortuitvoeringsregeling (PUN)
- Digitale persoonsidentificatie (DigiD)
- Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
- Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)
- Basisregistratie Ondergrond (BRO)
- Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet)

Uitgangspunt voor het ENSIA-verantwoordingsstelsel is het horizontale verantwoordingsproces. Daarbij verantwoordt het college zich over informatieveiligheid aan de raad. Dit wordt horizontaal toezicht genoemd. De horizontale verantwoording vormt de basis voor het verticale verantwoordingsproces richting de (centrale) toezichthouders van de genoemde informatiestelsels, zoals het ministerie van BZK en SZW.

Het college is eindverantwoordelijk voor de borging van informatiebeveiliging en privacy. De verantwoordelijkheid van de uitvoering is belegd bij de directie van de SWO.

Om te verifiëren of de organisatie voldoet aan bovenstaande normenkaders wordt elk jaar een *zelfevaluatie ENSIA* uitgevoerd.

¹ ENSIA = Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Een gezamenlijk initiatief van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Milieu, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG

Resultaten zelfevaluatie ENSIA

Uit de zelfevaluatie ENSIA 2023 en uitgevoerde risicoanalyse blijkt dat:

1. De gemeente voldoet aan het normenkader ten aanzien van de veiligheid van de DigiD-aansluitingen en het gebruik van Suwinet in het Sociaal Domein;
2. De gemeente voldoet aan het normenkader dat van toepassing is op de Basisregistratie Personen (art 4.3 Wet BRP) en Reisdocumenten (art 94 Paspoort-uitvoeringsregeling);
3. De gemeente voldoet aan het normenkader dat van toepassing is op de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), Grootchalige Topografie (BGT) en Ondergrond (BRO);

De gemeentelijke organisatie voldoet niet aan de overige normen van de BIO en AVG. Belangrijke verbeterpunten zijn:

- Governance (beleid, organisatie, menskracht);
- Structurele training van bewustwording over informatieveiligheid;
- Continuïteitsmanagement;
- Aanscherpen diverse processen en procedures;
- Implementeren aanvullende, technische beveiligingsmaatregelen.

De dreiging van misbruik van persoons- en bedrijfsgegevens neemt de laatste jaren enorm toe door hackpogingen, ransomware-aanvallen, identiteitsfraude of het verhandelen van privégegevens.

De risico's voor privacy, dienstverlening, bedrijfscontinuïteit, financiële schade of imagoschade worden daardoor ook groter. Borging van informatiebeveiliging en privacy vraagt dan ook meer én continu aandacht en inzet. Een aantal maatregelen is de afgelopen jaren uitgevoerd, maar de basis is nog niet op orde.

De uitkomst van deze ENSIA-zelfevaluatie komt voor ons niet als een verrassing. U bent eerder geïnformeerd over de organisatieontwikkeling, waarbij al geconstateerd was dat het belangrijk is te investeren in *Processen en Informatie* (als één van de vier pijlers). Inmiddels loopt hiervoor een scan door een extern bureau over de volle breedte van de informatievoorzieningsorganisatie. Ook vanuit het recent onderzoek door de rekenkamer zijn aanbevelingen gedaan. De uitkomsten van de hiervoor vermelde scan en de opvolging van aanbevelingen vanuit het rekenkameronderzoek worden voor deze zomer in één integraal voorstel door het bestuur SWO aan de raad voorgelegd, inclusief verbeteringen en investeringen op het terrein van governance, organisatie, processen, houding & gedrag en techniek in een meerjarenperspectief.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Jelmer Mulder
Gemeentesecretaris

Martijn Breukelman
Burgemeester